

Oamenii Moldovei mele

MIHAIL BEREZOVSKI

Chișinău 2018

Preot, compozitor și dirijor, celebru animator al vieții culturale naționale în Basarabia interbelică, Mihail Berezovschi s-a născut la 20 februarie 1868 într-o familie de preot în localitatea Caplani, județul Cetatea Albă.

A studiat la Școala duhovnicească și Seminarul Teologic din Chișinău, în perioada 1880-1890, continuându-și ulterior studiile de muzică la Conservatorul Academic din Sankt Petersburg. A fost hirotonisit preot la Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din Chișinău (1890-1892).

Timp de 10 ani a fost profesor și director al „Școlii de cântăreți” din Chișinău. Este numit în cadrul bisericii ortodoxe iconom stavrofor.

A fost prezent la Congresul învățătorilor moldoveni din 1917 și a organizat un cor al corpului didactic. La 27 martie 1918 corul pe care l-a condus Mihail Berezovschi a prezentat un concert festiv consacrat Actului Unirii Basarabiei cu România. De mare succes s-a bucurat compoziția *Cine va sui în muntele Domnului* (solist M. Berezovschi).

După evenimentele istorice, care au marcat unirea din 1918, devine profesor titular la Conservatorul de Muzică și la Liceul nr. 2 din Chișinău. I-a fost elevă și coristă celebra cântăreață și artistă Maria Cibotari.

La Chișinău a publicat în șase volume creațiile sale muzicale. Notele muzicale ale multor lucrări s-au pierdut în timpul Războiului II Mondial, altele se păstrează în fondurile bibliotecilor din Moscova.

Toată viața a fost ispitit să picteze. A fost unul dintre cei mai activi membri ai Școlii de Arte Frumoase din Basarabia. Și-a expus lucrările la toate cele 11 saloane de pictură, sculptură, desen, grafică și artă decorativă, din 1921 și până în 1939. De menționat că doar la expoziția din 1923 expune 22 de lucrări (peisaje), printre care: *Dimineața de iarnă*, *Clopotul de seară*, *Pe inserate ș. a.*

A fost un pictor apreciat cu Medalia de Aur. Se știe că la Chișinău câțiva colecționari dețin pânze semnate de Mihail Berezovschi.

Membru și vicepreședinte al Comitetului Central al Academiei de Muzică din Chișinău, membru fondator al Societății Compozitorilor Români, precum și membru și vicepreședinte al Comitetului Central al Asociației Muzicale „Cântecul Basarabiei”, vicepreședinte al „Astrei” basarabene.

La 5 noiembrie 1940 Mihail Berezovschi s-a stins din viață la vârsta de 72 de ani. A fost înmormântat la Cimitirul Central în rând cu Alexei Mateevici și Alexandru Cristea.

În sectorul Ciocana a municipiului Chișinău activează Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Mihail Berezovschi”.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Referințe critice

Nagacevschi, Elena. Mihail Berezovschi – dirijor de cor și compozitor / Elena Nagacevschi. – Ch.: Epigraf, 2002. – 92 p.

***

Bezviconi, Gheorghe. Mihail Berezovschi / Gheorghe Bezviconi // Fapte trecute și basarabeni uitați. – Ch., 1992. – P. 110.

Bobână, Gheorghe. Berezovschi Mihail // Prezențe basarabene în spiritualitatea românească: dicț. encicl. / alcăt.: Gheorghe Bobână, Lidia Troianowski. – Ch., 2007. – P. 53-55.

Buzilă, Serafim. Berezovschi Mihail // Buzilă, Serafim. Interpreți din Moldova: lexicon encicl. (1460-1960) / Serafim Buzilă. – Ch., 1996. – P. 53-55.

Colesnic, Iurie. Mihail Berezovschi // Colesnic, Iurie. Basarabia necunoscută. Vol. I / Iurie Colesnic. – Ch., 1993. – P. 156-161.

Nagacevschi, Elena. Creația corală sacră la etapa fondării: [Mihail Berezovschi] / Elena Nagacevschi // Arta muzicală din Republica Moldova: istorie și modernitate. – Ch., 2009. – P. 514-516.

Palade, Gheorghe. Berezovschi Mihail / Gheorghe Palade // Chișinău: encicl. / ed.: Iurie Colesnic. – Ch., 1997. – P. 70.

***

Referințe

Ceban, Valentin. Slujitori-făuritori ai marelui ideal: [Mihail Berezovschi] / Valentin Ceban // Lit. și arta. – 2018. – 29 mart. – P. 3.

Mihail Berezovschi, animator al vieții culturale din Basarabia interbelică // „a”MIC”. – 2018. – Nr. 4. – P. 3.

Vrabie, Diana. Geniu al muzicii religioase / Diana Vrabie // Florile dalbe. – 2018. – 29 mart. – P. 5.

Dedicații lirice

Roșca, Agnesa. Eterna cruce: în memoria lui Mihail Berezovschi // Roșca, Agnesa. Corabia de dor / Agnesa Roșca. – Ch., 2008. – P. 56.

*„Se-ncheie o cale, o oră, dar nu
Și sufletul ce-i nemurire,
Chiar dacă-al său glas dintre bezne tăcu
Din cruce cuvântă-o iubire.”*

Agnesa Roșca

*Am auzit în viața mea mai multe coruri
bisericești în diferite provincii ale țării noastre și în multe
țări străine pe unde am umblat, dar nicăieri n-am avut
emoții religioase atât de puternice ca cele produse de
magistratul coral al părintelui Mihail Berezovschi...*

T. Brediceanu

*A fost omul jinduit de mai multe tagme:
preoțimea îl considera om din lumea lor, muzicienii
vedeau în el un veritabil dirijor și compozitor, iar artiștii
plastici îl admirau pentru fina îmbinare a culorilor,
concurând cu el în vernisaje.*

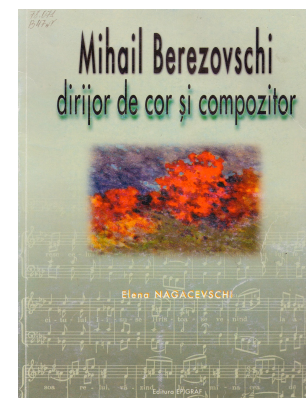
Iurie Colesnic

*Fiind un cunoscător excelent al muzicii
bisericești tradiționale, Berezovschi îmbină cu
îndemănare elementele psaltice într-un limbaj propriu.*

Elena Nagacevski

*Întrucât trecutul artistic capătă o tot mai mare
importanță pentru societatea contemporană, este
imperios necesar de a reactualiza contribuțiile pe care le-
a avut compozitorul basarabean Mihail Berezovschi în
istoria artei corale naționale și modul în care a influențat
dezvoltarea ulterioară a acestei ramuri a artei muzicale
de la noi.*

Hristina Barbanoi

*Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban*